

Da:i Dione Dawa:i Olelesu

*(Da:i Sia:Ecclesiastes; Modu – Hadibaia Tauna;
Bisini – Saveman)*

Hidadea Sia:

Da:i Dione Dawa:i Olelesu Buga da bagade dawa:su Sia:dabe Alofele Iasu dunu ea asigi dawa:su olelesa. E da osobo bagade dunu ilia esalusu da dunumunihadi, amola ilia esalusu ganodini se nabasu amola hamedei hou bagadeba:le, e da osobo bagade dunu ilia hou da bai hame gala, agoane dawa:i. Gode da liligi amola hou huluane amo ouligi, amo e dawa:i, be Gode ea hou nogale hame dawa:i. E da Fifi Ahoanusu hou hame dawa:i, be e da osobo bagade dunuma, ilia gasawane hawa:hamoma:ne amola Gode Ea hahawane iasu liligi amo hahawane gaguma:ne sia:i. Dunu mogili, ilia da Soloumane hi amo buga dedei dawa:lala.

Bagade dawa:i dunu ea sia: bagohame da da:i dioi sia: amola dafawaneyale hame dawa:su sia:. Be ninia da amo sia: idili, dadawa:mu da defea. Osobo bagade dunu bagohame da Gode Ea hou hedolo hame dawa:mu. Be ninia amo buga ea sia: baligili, Gode da ninia esalusu amoma bai bagade iaha, amo dafawaneyale dawa:mu da defea.

Da:i Dione Dawa:i Olelesu

Osobo Bagade Esalusu da Hamedeidafa

¹ Sia:dabe Alofele Iasu dunu afae dawa:laidafa, e da goe sia: olelei. Amo dunu da Da:ibidi egefe amola e da musa: Isala:ili ilia hina bagade Yelusaleme moilai bai bagade amo ganodini esalu.

² Amo Sia:dabe Alofele Iasu dawa:laidafa dunu da amane sia:i, “Bai hamedei! Bai hamedei! Esalusu huluane da bai hame gala. ³ Osobo bagade dunu da eso huluane hawa: hahamona ahoana, be bididafa hame ba:sa. ⁴ Musa: fi ilia bogole bu buga:le, gaheabolo fifi mana, be amomane osobo bagade da mae afadenene amaiwane diala.

⁵ Eso da mana amola dala, bu sinidigili amanewane ogobe digili heda:le bu diga:la:lebe ba:sa. ⁶ Fo da na:iyado bega:dili amola na:iyado bega:dili momafunana, amola gebewane sisiga: sisiga:la. ⁷ Hano huluane da wayabo bagadega adimina ahoa, be amomane hano wayabo da hamedafa nabala heda:. Amola hano da siba hamone banugumaga bu sa:ili, amanewane sini-digidilala. ⁸ Liligi huluane loboga hamobe amola sia:ga sia:be amola hele bagadedafa naba. Ninia siga ba:sa be hame ba:le dagosa, amola ninia gega naba be hame naba dagosa. ⁹ Liligi musa: hamosu da bu ba:mu. Osobo bagade huluane amo ganodini da liligi gaheabolo eno hame. ¹⁰ “Ba:ma!” ilia da sia:sa. “Liligi gaheabolo da goea.” Be amomane hame. Be ninia hame lalelegei amo galu, amo liligi huluane da dialu. ¹¹ Dunu afaega da musa: hamoi hame dawa:. Amola dunu afae da fa:no misunu hou hamedafa dawa:..

Dawa:lai Dunu Ema Doaga:i Hou

¹² “Na, Sia:dabe Alofele Iasu dawa:lai dunu, na da Isala:ili dunu fi ilia hina bagade Yelusalememoilai bai bagade amo ganodini esalusu. ¹³ Na da liligi huluane dunu ilia osobo bagade ganodini hamonana, amo ilia bai hogoi helemusa: dawa:i galu. Na da agoane ba:i. Gode da ninima da:i diosu bagade ninima iana. ¹⁴ Na da osobo bagade goe ganodini hamoi huluane na ba:i dagoi, amola na da sia:sa amo da hamedei liligi, fo mabe se bobogebe agoai galebe. ¹⁵ Dia da liligi guga:loi amo molomu da hamedei. Liligi dia hame ba:be amo idimu da hamedei.

¹⁶ *Na da nisu amane sia:i, “Na da bagadedafa dawa: lai dunu, amola na dawa:i hou da musa: Yelusaleme ouligisu dunu ilia dawa:i hou baligisa. ¹⁷ Bagade dawa:su hou, amola gagaoui hou, da hisu. Noga:i dawa:su hou, amola gagaoui hou, da hisu. Amo afafama:ne dawa:musa:, na da logo hogoi helei. Be hamedeiba:le, na da gagaoui dunu fo mabe se bobogebe agoai ba:i. ¹⁸ Di da dawa: bagade lasea, da:i diosu amola baligili ba:mu. Di da dawa:su hou baligili lasea, se baligili nabimu.

2

¹ Na da hahawane hou hamomusa:ne hogoi helei. Be na ba:loba, amo hou amola da hamedeidafa ba:i. ² Na ba:loba, osobo bagade dunu ilia ousu hou amola hahawane hou, amo huluane da hamedei fawane. ³ Na da dawa: bagade lamusa: hanaiba:le, da:i dioi galu. Bu

* ^{1:16:} 1 Hina bagade 4:29-31

hahawane ba:ma:ne, na da waini hano manusa:dawa:i. Na da dunu ilia osobo bagadega ode bagahame fawane esalea, nogaiwane habodane esaloma:bela:le, logo hogoi helei.

⁴*Na da hawa: bagade hamoi. Na da nisu diasu gaguli amola waini efe bagohame bugis. ⁵Na ifabia ha:i manu liligi huluane bugi, amola fage legebe ifa enoenoi huluane bugi. ⁶Na da amo bugiga hano soga:musa:, hano ha:ima:ne dogonesisi. ⁷†Na da udigili hawa: hamosu dunu bagohame bidi lai dagoi. Amola na diasuga, eno udigili hawa: hamosu dunu da lalelegei. Amola na ohe fofoi amo idi da dunu huluane musa: Yelusalemega esalu dunu ilia ohe fofoi idi, amo bagade baligi ba:i. ⁸‡Amola sage na ouligi, amoga na da silifa amola gouli lale, gilisili gagosa hedai:i. Dunu amola uda da na ge noga:ma:ne nama gesami hea:i. Amola na da uda bagohame, na hanai defele lai dagoi.

⁹§Dafawane! Na da gasa bagadedafa ba:i. Amola dunu eno musa: Yelusaleme amo gano-dini esalu, da na gasa defele hame ba:su. Na dawa:lai hou da hame dafai. ¹⁰Na da na hanai huluane amoga liligi lai. Na da adi hahawane hou hanai galea, na da amo hou hamosu. Na da hawa: hamobeba:le, bidi lai, amo da hahawane ba:i. ¹¹Amalalu, na da na bagade hawa: hamosu bu dawa:beba:le, amo amola da hamedei liligi dawa:i. Amo da fo se bobogesu defele ba:i.

* ^{2:4:} 1 Hina bagade 10:23-27; 2 Hou Olelesu 9:22-27 † ^{2:7:} 1 Hina bagade 4:23 ‡ ^{2:8:} 1 Hina bagade 10:10; 10:14-22 § ^{2:9:} 1 Hou Olelesu 29:25

Hamedeidafa! ¹² Hina bagade ilia da hou amo musa: hina dunu ilia hamoi amo defele fawane hamomusa: dawa:. Amaiba:le, na da gagaoui hou amola bagade dawa:su hou amola afafamusa: bu dawa:i. ¹³ Dafawane! Hadigi ea hou da gasi ea hou baligisa. Amola amo defele, bagade dawa:su hou da gagaoui hou baligisa. ¹⁴ Dawa:su dunu da ilia ahoabe logo noga:le ba:sa. Be gagaoui dunu da ilia ahoabe logo hame ba:sa. Be huluane da defele, bogosu eso ilima ilegei, amoga doaga:mu. ¹⁵ Na da nisu sia:i, ‘Na da gagaoui dunu defele bogosu ilegei amoga doaga:mu. Amaiba:le, na da bagade dawa:lai dagoiba:le, adi bidi labala?’ Be na da nisu bu adole i, “Na da bidi hamedafa lai. Hamedeidafa!” ¹⁶ Dunu huluane da bagade dawa:su dunu gogolemu. Amola ilia da gagaoui dunu gogolemu. Hobea, ninia huluane da gogolei dagoi ba:mu. Ninia huluane, bagade dawa:su amola gagaoui dunu defele bogosu ba:mu. ¹⁷ Amaiba:le, na da esalusu da hamedei liligi ba:i. Na da na esalusu da fo se bobogesu hou defele ba:i. ¹⁸ Na da liligi lama:ne gasa bagade hawa: hamosu. Be amo liligi na da na baligia mabe dunu ema nana imunu dawa:beba:le, na da amo liligi hamedeiwane ba:i. ¹⁹ Nama baligia aligila mabe dunu da bagade dawa:su dunu ba:ma:bela:? O gagaoui dunu ba:ma:bela:? Na da hame dawa:. Be e da na liligi, na da lama:ne gasa bagade hawa: hamoi, amo huluane e da lamu. Amaiba:le, hawa: hamosu huluane da hamedei liligi agoai. ²⁰ Amaiba:le, na da musa: bagadewane hawa: hamoi, amo dawa:beba:le, na dogoga bagadedafa

se nabi. ²¹ Di da liligi lamusa:, dia asigi dawa:su bagadega, amola dawa:lai hou amoga, gasa bagade hamosa. Be di bogosea, dunu eno e da amo lamusa: hame hawa: hamosu, e da dia nana liligi udigili alofele gagumu. Amo hou da defele hame ba:sa, amola hamedeiwane ba:sa. ²² Di da esala bagadewane hawa: hamosa, amola da:i dione ahoa, be bididafa hame ba:sa. ²³ **Dia esala, dia hawa: hamobe amoga da:i dioi amola dogoga se nabasu, amo fawane ba:sa. Amola gasia, di da da:i dioiba:le, sidagane esala. Hou huluane da hamedei ba:sa.

²⁴ ††Amaiba:le, dunu ilia eno liligi mae dawa:le, udigili ha:i manu amola waini manu amola ea hawa: hamosu hamomu da defea. Be na bu dawa:loba, amo hou huluane amola da Gode Emadini maha, na dawa:i. ²⁵ Gode da dima amo liligi hame ia ganiaba, di da habodane ha:i manu lama:bela: o eso huluane nodone hahawane esaloma:bela:?

²⁶ §§Nowa dunu da Gode Ea ba:mane hou noge:le hamosea, Gode da amo dunuma dawa:su noge:i, dawa: noge:i, amola hahawane hou iaha. Be E da wadela:i hamosu dunu hawa: hamoma:ne adosa. Gode Ea ba:ma:ne hou noge:i hamosu dunu, ilia da wadela:i hamosu dunu ilia hawa: hamosu bidi amo lama:ne, Gode da wadela:i dunuma hawa: hamoma:ne adosa. Amo hou huluane da hamedei liligi, fo se bobogebe agoai ba:sa.

** **2:23:** Yoube 5:7; 14:1 †† **2:24:** Dawa: Dunu ea Dawa:i Olelesu 3:13; 5:18; 9:7; Aisaia 56:12; Luge 12:19; 1 Golidia 15:32

§§ **2:26:** Yoube 32:8; Malasu 2:6

3

Liligi Huluane ea Eso Doaga:be

¹ Osobo bagadega hou doaga:be huluane da Gode Ea ilegei eso amoga fawane doaga:sa.

² Hi fawane da lalelegesu eso ilegesa amola bogosu eso ilegesa. E da bugisu eso ilegesa amola gamisu eso ilegesa.

³ E da medole legesu eso ilegesa amola uhinisusu eso ilegesa. E da mugululi salasu eso ilegesa amola bu gagusu eso ilegesa.

⁴ E da da:i diosu eso ilegesa amola hahawane eso ilegesa. E da disu eso ilegesa amola goса:su eso ilegesa.

⁵ E da iduala gilisili golasu eso ilegesa amola iduala mae gilisima:ne ilegesa. E da nonogosu eso ilegesa amola gagaeasu eso ilegesa.

⁶ E da liligi hogolalu ba:su eso ilegesa amola liligi fisisu eso ilegesa. E da liligi momagesu eso ilegesa amola galagasu eso ilegesa.

⁷ E da gadelasu eso ilegesa amola bu afosu eso ilegesa, E da ouiyale esalasu eso ilegesa amola sia: dasu eso ilegesa.

⁸ E da asigisu eso ilegesa amola higasu eso ilegesa. E da gegesu eso ilegesa amola olofosu eso ilegesa.

⁹ Ninia da hawa: hamobeba:le, adi bidi lama:bela:? Hamedei fawane.

¹⁰ Gode da ninima dioi bagade hou iaha. Amo na dawa:. ¹¹ E da hawa: hamoma:ne eso defele ilegei dagoi. E da ninia asigi dawa:su agoane hamobeba:le, ninia da hobea misunu hou dawa:musa:gini hanai. Be Ea hou amola Ea

hanai, E da ninima hame olelesa. ¹² Amaiba:le, na da amane dawa:i, ‘Ninia asigi dawa:suga liligi mae dawa:le, hahawane esalu udigili bogomu da defea’. ¹³ Ninia hahawane ha:i manu amola waini hano manu amola hahawane hawa: hamomu da defea. Gode da amo hou udigili iasu agoane ninima i.

¹⁴ Na dawa:. Gode Ea hamobe da eso huluane dialumu. Ea hamobe amoma eno liligi gilisimu o amoga fadegale fasimu da hamedei. Ea hamobe afae da, ninia Ema beda:ma:ne, E da hamosa. ¹⁵ Adi hou wali hamonanebe da musa: ba:i dagoi. Gode da hamobeba:le, hou huluane da musa: ba:su amomane boba:la ahoana.

Osobo Bagade Hou da Defele Hame

¹⁶ Amola hou moloidafa amola hame afamagasu hou osobo bagade ganodini ba:mu da defea galu. Be na ba:loba da wadela:i hou amola afamagasu hou amo fawane ba:sa.

¹⁷ Na da nisu, nima amane sia:i, ‘Gode Hi fawane da moloidafa dunu amola wadela:i dunu, Hi ilegei esoga ilima defele fofada:mu’. ¹⁸ Be na bu amane dawa:i, Gode E da ninima adoba:su fawane hamosa. Bai dunu ninia da ohe ilia hou hame baligisa, E da amo ninima olelesa. ¹⁹ Dunu amola ohe amola da logo udumaia afae amogai fawane doagaga:sa. Dunu amola ohe da defeleba:le, ela da defele bogomu. Dunu amola ohe, ela esalusu da defele, esalusu bai hame gala. ²⁰ Ela da defele osoboga bu daha. Gode da ela defele osoboga hamoi, amola ela da defele osoboga bu daha. ²¹ Dunu mogili da dunu ea a:silibu da gado hedasa, be ohe ea a:silibu da osoboga

daha, ilia amane sia: daha. Be ninia amo hou habodane dawa:ma:bela?:²² Amaiba:le, na bu dawa:i. Ninia hawa: hamobeba:le, liligi gagui, amo hahawane gaguli esalumu da defea. Hou eno da hamedei. Ninia bogosea, ninima fa:no doaga:mu hou, amo hou dawa:mu da hamedei.

4

¹ Amalalu, na da defele hame hamobe hou osobo bagadega bu ba:i. Gasa fi dunu da asaboi dunuma nimi bagade hamobeba:le, asaboi dunu da dinanu, fidisu dunu hame ba:i. Bai gasa fi dunu, ili fawane da gasa gala. ² Na da bogoi dunu ilima mudasa. Bai bogosu hou da esalusu hou baligisa. ³ Be dunu amo da hame lalelegei da defele hame hamobe hou osobo bagadega gala, amo hame ba:beba:le, ilia hou da esalebe dunu ilia hou baligisa.

⁴ Hou eno na ba:le, dawa:lai dagoi. Abuliba:le dunu ilia da hawa: gasa bagadedafa hamosala:, amola liligi huluane nog:i enoenoia hahamosala?: Bai agoane, ilia da ilia na:iyado dunu ilia gagui amo mudale ba:sa. Be amo hou da hamedeidafa. Amo da fo mabe se bobogebe defele gala. ⁵ Dunu oda ilia da agoane sia:sa, dunu hihia:me hawa: afaewane mae hamone, hina: lobo sogoba:digili udigili esalebeba:le bogomu, agoaiwane dunu da gagaoui dunu. ⁶ Amo sia: da dafawanel:a?: Na hame dawa:. Be amo na dawa:. Fonobahadi fawane gaguli amola dogo olofoiwane esalumu da defea. Be eso huluane fo lamusa:ne, lobo aduna amoga mae helefili hawa: hamonanumu da hamedei liligi agoane.

⁷ Na da osobo bagade esalusu ganodini, eno hamedei liligi ba:i dagoi. ⁸ Dunu afaedafa e da hisuwane fifi lala. E da mano hame amola ea eya ola hamedei, be amowane e da eso huluane hawa: hamonana. Be e da bagade gaguiba:le hame nodosa. E da nowama gasa bagade hawa: hamosala:? Amola e da abuliba:le hahawane hou higasala:? Amo hou amola da hamedei liligi. Agoaiwane esalusu da noga:i hame amola da:i dioi agoane.

⁹ Dunu aduna da dafululi hawa: hamomu da defea. Bai dunu aduna da gilisili hawa: hamosea, ela hawa: hamoi da baligili ba:mu. ¹⁰ Dunu ea sama afae amo dafasea bu ea sama eno amoaea fidili lobolele wa:lesimu. Be dunu afae da e hisu dafasea, e da fidisu dunu hame ba:mu. ¹¹ Dunu aduna ela da anegagisia, ela gilisili sogobale gola diasea ela da dogoloi ba:mu. Be dia disu da gola diasea, di da habodane dogolole denesima:bela:? ¹² Dunu afaedafa ea hisu ha lai dunuma gegesea e da hame hasanasimu. Be ha lai dunu ilia adunama doagala:sea, ilia gasaga da ela hame baligimu. Efe gomei osodayale hamoi amoaea da hedolo hame damumu.

^{13 - 14} Hame gagui dunu da heda:le, bu hi fifi asi gala ganodini hina bagade hou lamusa: dawa:. Amola se dabe iasu diasu hamoi dunu da se dabe iasu diasu fisili, hina bagade hou lamusa: dawa:. Be e da da:i hamosea, fada:i sia:ne iasu higasea, e da gagaoui agoai. Ayeligi dunu amo da hame gaguiwane be noga:i dawa:lai, e da amo dunu ea hou baligisa.

¹⁵ Na dawa:i dagoi, dunu huluane nowa osobo bagade goe ganodini esalebe, amo fi ganodini da

goi ayeligi afae, e da fa:no hina bagade ea sogebi lamu.

¹⁶ Hina bagade da dunu idimu hamedei amo ouligimusa: dawa:. Be e da bogosea, dunu da ea hamobeba:le hame nodomu. Amo hou da bai hamedei. Hamedeiba:le, amo hou da gagaoui dunu fo mabe se bobogebe agoai ba:sa.

5

Dia Lafidili Godema Hawa: Hamomusa: Udigili Mae Ilegema

¹ Dawa:ma:i! Dia hou hidadea dadawa:lalu, fa:no Gode Ea Debolo diasu amoga golila heda:ma. Dilia udigili mae masa, be dawa:lamusa:ne masa. Be gagaoui dunu ilia da udigili gobele salasu hou hamosa. Ilia da noga:le hame dawa:lai, habo da moloi amola habo da wadela:i. ² Bisili dia asigi dawa:suga noga:le dadawa:lalu, fa:no di sia:ma. Amola Godema hawa: hamosu hamomusa:gini sia: afae udigliwane maedafa ilegele sia:ma. Bai Gode da Hebene gado esala amola di da osoboga esala. Amaiba:le, Ema sia: udigliwane mae sia:ma. ³ Dia hou manebe amoma bagadewane dai dione dadawa:sea, dia da simasia wadela:i ba:mu. Amola sia: sedade bagade ado dasea, dia da hedolowane gagaoui agoane sia:mu. ⁴ *Amaiba:le, di da Godema hawa: hamomusa: ilegele sia:sea, hedolowane dia sia:i defele hamoma. Bai E da gagaoui higasa. Be dia ilegei sia:i hedolo hamoma. ⁵ Be hawa: hamomusa: ilegele sia:sea, amola amo hame hamomu da defea hame. Agoai galea,

* **5:4:** Gesami Hea:su 66:13-14

hamedafa ilegele sia:mu da defea galu. ⁶ Di da udigili sia:beba:le, wadela:i hou hamomu da defea hame. Di agoane hamobeba:le, Gode ea go-bele salasu dunuma gogosiane fofada:sa:besa:le, udigili mae sia:ma. Di da abuliba:le Gode dima ougima:ne hamoma:bela:? Dia udigili hamobeba:le, Gode da di wadela:lesimu da defea hame. ⁷ Be di da bagadewane simasia ba:sea o udigili hawa: bagadewane hamosea o udigili bagadewane sia: dasea, huluane da hamedei lili. Bai bagade da Godema fawane beda:mu da defea.

Osobo Bagade Esalusu da Hamedei

⁸ Di da eagene amo ilia da hame gagui dunu ilima banenesisa amola ilima moloidafa hou hame hamosa, amo ba:sea, mae fofogadigima. Ouligisu dunu afae afae da eno dunu gado amoga ouligisa. Amola ouligisu bagade da ilima ouligisa esala.

⁹ Dunu huluane amola hina bagade amola, ilia muni amola labe da ha:i manu gamisu amoga fawane maha.

¹⁰ Be di da muni hanai galea, di da hame sadimu amola hahawanedafa hame ba:mu. Muni bagade gagumu hanai galea, di da muni lale, eno lamusa: hanai ba:mu. Amo hou da hamedei, wadela:i. ¹¹ Di da muni baligili lasea, dunu eno bagohame da dima ha:i manu lamusa: misunu. Amaiba:le, muni bagade lai da dia hou hame fidimu. Di da muni bagade gagui amo dawa:mu, be hou eno da hame fidimu. ¹² Hawa: hamosu dunu da muni bagade hame amola eso enoga ha:sa. Be e da hame da:i

dioiba:le, hahawane golasa. Be bagade gagui dunu da ea gagui dawa:lalebeba:le, mae golale sidagane esalebe ba:sa.

¹³ Na da hou nogai hame osobo bagadega ba:sa. Dunu da ilila: hou hobe a fidimusa: muni gagadosa. ¹⁴ Be eso afaega, ilia giadofale hou afae hamosea, ilia muni huluane ebelei dagoi ba:sea, ilia mano ilima imunu hamedei agoane ba:sa. ¹⁵ †Ninia da osobo bagadega hame gaguiwane doaga:i. Amo defele, ninia da bogosea, hame gaguiwane yolesimu. Ninia da gasa bagadewane hawa: hamosa. Be bogosea, ninia muni gagui amo gaguli masunu da hamedei. ¹⁶ Amo da moloi hame! Ninia misi defele ninia da masunu. Ninia da hawa: hamosa, ninia da fo amo loboga gagumusa: dawa:, be liligi hame laha. ¹⁷ Ninia da gasi ganodini da:i dioiwane esala. Ninia da ougiwane amola se nabawane amola olioiwane esala.

¹⁸ Na da amo hou ba:i dagoi. Mae dawa:le, ha:i manu amola waini manu amola dia gagui liligi amoga hahawane esalumu da defea. Bai Gode da dunumuni esalusu fawane ninima ia dagoi. Ninia osobo bagade dunu esalusu hou da amo fawane.

¹⁹ Gode da dunu afae ema muni bagade amola sage amola diasu iasea, defea, e da nodone ea hamoi ea bidi amo hahawane lale hamomu da defea. Bai amo da Gode ea iasu. ²⁰ Gode da ema hahawane logo olelebeba:le, e da ea esalusu da dunumuni fawaneba:le, bagade hame da:i diomu.

† **5:15:** Yoube 1:21; Gesami Hea:su 49:17; 1 Daidase 6:7

6

¹ Na da amo hou bai:i dagoi. Osobo bagade ganodini, defele hame hou da diala.

² Gode da dunu afaega muni bagade, sage bagade, nodosu hou amola ea hanai defele ema iaha. Be e da hedolo bogomuba:le, e da amo liligi hahawane gagumu hamedei ba:sa. Dunu eno da amo liligi hahawane lamu. Amo hou da hamedei, moloi hame gala.

³ Dunu da eso bagohame esalea amola mano100 agoane lalelegesea, be e da hahawane hame ba:sea amola ea da:i hodo ilia nog:a:le hame ulidogosea amo da hamedei liligi. Dudubu da bogiwane lalelegesea da amo dunu ea hou baligisa.

⁴ Agoai dudubu da hame lalelegemu da defea galu. E da gasi ganodini ahoabeba:le, dunu da amo hedolo gogojesa. ⁵ E da eso ea hadigi hame ba:sa. E da osobo bagadega esalusu hame dawa:. Be e da helefisu ba:sa. ⁶ Be dunu da hahawane hame esalea da helefisu hame ba:sa. E da ode2000 amoga esalea, helefisu hame ba:mu. Bai e amola amo dudubu ela da sagebi afaega masunu.

⁷ Osobo bagade dunu da eso huluane ha:i manusa: fawane hamosa. Be ea labe da defele hamedafa ba:sa. ⁸ Bagade dawa:su dunu ea hou da habodane gagaoui dunu ea hou baligima:bela:? Hame gagui dunu da eno dunu ba:ma:ne hou ida:iwane hamosea, da adi bidi lama:bela:? ⁹ Amo da hamedeidafa. Amo da udigili fo mabe se bobogebe agoai gala. Dilia da dilia gagui amoga hahawane ganumu da defea.

Eno liligi lamusa: amoga hanai ba:mu da defea hame.

¹⁰ Mabe hou huluane da musa:dafa ilegei dagoi ba:i. Ninia huluane dawa:, dunu da ea gasa baligi dunuma sia:ga gegemu da hamedei. ¹¹ Dia gebewane sia:ga gegenanea, di da baligili-wane hamedei ba:mu. Amola amo da dia hou hamedafa fidimu. ¹² Osobo bagade dunu ea esalusu da baba agoane, hedolowane alalolesisa. Amo esalusu ganodini, ninia da habodane noga:i logodafa dawa:ma:bela:? Ninia da bogole, fa:no misunu hou habodane dawa:ma:bela:?

7

Osobo Bagade Esalusu Dawa:su

¹ *Dunu eno da dima nodomusa: moloidafa hou hamonanoma! Amo hou da muni bagadega lai gabusiga: manoma amo baligisa. Amola dia bogosu eso da dia lalelegei eso baligisa.

² Dia da heawini dibi diasu amoga ahoabe hou da lolo nabe diasu amoga masunu baligisa. Bai ninia huluane da bogosu ba:mu. Amola ninia esalebe eso amoga, amo hou dawa:mu da defea.

³ Da:i dioi hou da ousu hou baligisa. Dilia da:i dioi galea, odagi da da:i dioiwane ba:sa. Be dilia asigi dawa:su da asigilasa.

⁴ Nowa da dabuagado hahawane hou fawane dawa:sea da gagaoui gala. Bagade dawa:su dunu da bogosu amo dawa:lala.

⁵ Gagaoui dunu da dima nodone sia:sea, amo da dia hou hame fidisa. Be bagade dawa:su dunu

* **7:1:** Malasu 22:1

da dima gagabole sia:sea, amo da dia hou baligili noga:sa.

⁶ Gagaoui dunu da ousea, amo da aya:gaga:nomei laluga nesa fadagaga:la:be agoane gala. Amo da bai hamedei.

⁷ Bagade dawa:su dunu da enomaba:le adodigli hamosea, e da gagaoui agoai hamosa. Di da hano sulugili lasea, dia hamobe hou da wadela:lesi dagoi ba:mu.

⁸ Hou huluane ea dagosu da ea muni hamosu hou baligisa. Asaboi hou da gasa fi hou baligisa.

⁹ †Dia hedolo ougisu hou noge:le ouligima. Enoma gogonomosu hou da gagaoui agoai.

¹⁰ Dilia da, “Hemone hou da waha hou bagade-wane baligisu!” agoane mae sia:ma. Amo sia: da bai hame gala.

¹¹ Esalebe dunu huluane da bagade dawa:su hou lamu da defea. Bagade dawa:su da nana liligi labe defele gala. ¹² Bagade dawa:su hou da muni gagui defele, dia hou gaga:mu. Dafawane! Bagade dawa:su hou da dia hou fidisa amola dima gaga:su iaha.

¹³ Gode Ea hamoi hou dawa:ma! Gode Ea fefenowane hamoi amo nowa da mololesima:bela:? ¹⁴ Dima adi liligi noge:le hamosea, di nodoma. Bidi hamosu dima doaga:sea, Gode da hahawane hou amola bidi hamosu hou gilisili iasisa, amo dawa:ma. Dia da fa:no misunu hou hamedafa dawa:.

¹⁵ Na da esalusu hou da hamedei agoane ba:su. Be amo ganodini, na da hou huluane ba:i. Noga:i dunu da bogosu ba:mu. Be wadela:i

† ^{7:9:} Ya:mese 1:19

hamosu dunu mogili da hahawane sedagawane esalumu. ¹⁶ Amaiba:le, nog:a:idafa hou amola bagade dawa:su hou amo baligiliwane mae hamoma. Abuliba:le, dina: di fane legesala:[?] ¹⁷ Be baligili wadela:i hou amola gagaoui hou amola mae hamoma. Dia abuliba:le di da galuga bogoma:bela:[?] ¹⁸ Baligili wadela:idafa amola nog:a:idafa ele galu yolesima. Be nowa da Godema beda:i galea, da hahawane esalumu.

¹⁹ Ouligisu dunu nabuane gala da moilai bai bagade ea hou fidisa. Be amo baligili, bagade dawa:su hou da osobo bagade dunu ea hou baligili fidisa.

²⁰ Osobo bagedega, dunu afae da eso huluane mae giadofale, moloidafa hou hamonanebe, da hame esala.

²¹ Dia hawa: hamosu dunu da dia hou gadele sia: daha amo nabasa:besa:le, dunu ilia sia:dabe huluane mae nabima. ²² Di dawa:![!] Disu amola da eso bagohamega eno dunu ilima gadele sia:su.

²³ Amo hou huluane, na da na bagade dawa:su hou amoga adoba:su. Na da baligili bagade dawa:su lamusa: hanai galu. Be hamedei ba:i. ²⁴ Esalusu ea bai da haboda:i, amo nowa dawa:ma:bela:[?] Amo da ninia dawa:mu hamedei. Ninia dawa:mu gogolei.

²⁵ Be na da bagade dawa: lamusa:, sugulu hamosu. Na da bagade dawa:su hou amola na adole ba:su ea adole iabe amo dawa:ma:ne, dawa:musa: dawa:i galu. Na da gagaoui hou amo da wadela:idafa amo dawa:mu hanai galu.

²⁶ Na da gamoga:i liligi amo da bogosu baligisu ba:i dagoi. Amo da uda. Uda ea sasagesu

hou da dima sanisu o efegesu agoai gala. E da ea loboga di nonogosea, sia:ine efe agoaiga di la:la:gimu. Dunu amo da Gode hahawane ba:ma:ne hamosa da amoga hobeamu dawa:, be agoai uda da wadela:i hamosu dunu gagulaligimu. ²⁷ Sia: dabe Alofele Iasu Dunu da amane sia:i, “Dafawane! Na da dabe adole iasu hogobeba:le, na da afofadene ba:i dagoi. ²⁸ Na da dabe adole iasu eno hogoi helei be hame ba:i. Dunu gilisi1000 amo ganodini hogole, dunu amoga na da nodomusa: dawa:i, afae fawane ba:i. Be uda afae hamedafa ba:i. ²⁹ Amo fawane na da dawa: lai. Gode da nini moloiwane hamoi. Be nini fawane da nina: bu guga:lole hamoi.

8

¹ Bagade dawa:su dunu hi fawane da osobo bagade liligi ea bai dawa:sa. E da bagade dawa: lai dagoiba:le, ohomogisa. Ea dawa: laiba:le, ea hagusa:i gasi ahoa.

Hina bagade ea Hamoma:ne Sia:i Nabima

² Di hina bagade ea hamoma:ne sia:i nabima. Amola Godema hawa: hamomusa: udigili mae sia: ilegema. ³ Osobo bagade hina bagade da ea hanaiga liligi hamomusa: dawa:. Amaibale, ea midadiga gasigama. Di da amo sogebiga se nabasa:besa:le, mugulum! ⁴ Hina bagade ea sia: da dunu eno ilia sia: baligisa. Ea sia: enoga gua:mu da hamedei. ⁵ Di da ea hamoma:ne sia:i amo nabawane hamosea, di da gaga:i dagoi ba:mu. Bagade dawa:su dunu da habogala amola adi esoga ea hamomusa: sia:i, amo hamomu dawa:. ⁶ Liligi huluane habogala

amola habodane hamomusa: dawa: da logo diala. Be ninia da fonobahadi fawane dawa:.
⁷ Nini afaega da hobe a misunu hou hame dawa:. Amola enoga ninima adole imunu da hame gala.
⁸ Dunu afaega da ea bogomu logo hedofamu da hamedei. Amola bogomu eso gasigalesimu da hamedei. Amo fedege agoane da gejesu amoga hobe amu da hamedei. Ninia da adodigili hobe amu gogolei.

*Wadela:i Hamosu Dunu amola Moloidafa
Hamosu Dunu*

⁹ Na da hou amo da osobo bagadega hamobe dawa:loba, na da amo liligi ba:i dagoi. Dunu mogili da gasa gala amola eno da iliha se nabawane esala. ¹⁰ Dafawane! Na da wadela:i hamosu dunu bogole, uli dogoi ganodini sali ba:i. Be eno dunu da uli dogoi sogebe yolesili, ilia diasuga bu ahoanoba,moilai bai bagade amo ganodini wadela:i hamosu dunu da ilia wadela:i hamonanu, ilia da amo dunu da noga:idafa hou hamonanu, udigili sia: dabe na da nabi. Amo udigili sia: da hamedei liligi.

¹¹ Osobo bagade dunu da abuliba:le hedolowane wadela:i hou hamosala:? Bai ouligisu dunu da ilima se dabe hedolo hame iaha. ¹² Wadela:i hamosu dunu e da wadela:i hou 100agoane hamosa, be esalebe ba:musa: dawa:. Dafawane! Na dawa! Ilia da amane sia:daha, “Gode Ea sia: nababeba:le, di da hahawane esalumu. ¹³ Be wadela:i hamosu dunu da se nabimu. Ilia esalusu da baba agoane. Ilia da galuga bogomu. Bai ilia Gode Ea sia: hame naba.” ¹⁴ Be amo sia: da bai hamedei. Osobo

bagadega hou ba:ma! Eso enoga moloidafa dunu da wadela:i dunu ilia se dabe iasu laha. Amola wadela:i hamosu dunu da moloidafa dunu ilia hahawane dabe laha. Amo da udigili hamedei hou, na da sia:sa.

¹⁵ Amaiba:le, na dawa:loba da dunu da ea hanaiga hahawane hamomu da defea. Bai osobo bagade esalusu ganodini, hahawane hou da ha:i manu nasu amola waini hano nasu amola udigili hedesu hou amo fawane. Gode da ea esalusu ema i dagoi. Amola e da amo hou fawane hamomusa: dawa:.

¹⁶ Na da bagade dawa: lamusa: hogomu amola osobo bagadega hamobe dawa: lamusa: logo hogomu, na da amo fawane dawa:i. Di da gasia amola esoga mae golale esalea, ¹⁷ Gode Ea hamobe hamedafa dawa:mu. Di da gasa bagade hanaiwane hogosea, hamedafa dawa:mu. Bagade dawa:su dunu da amo liligi ea bai dawa:be, ilisu da sia:sa. Be ilia da hamedafa dawa:..

9

¹ Na da amo dawa:i liligi bu bagadewane dawa:lalu, agoane dawa:i. Gode da bagade dawa:su amola moloidafa dunu ilia hamobe huluane ouligisa. Amola ilia asigi hou amola higasu hou huluane ouligisa. Dunu afae da ema fa:no doaga:mu hou hamedafa dawa:. ² Be amo da osobo bagade hou hame afadenesa. Hobea misunu hou da defele moloidafa dunu amola wadela:i hamosu dunu, noga:i dunu amola wadela:i dunu, Gode Ea hou lalegagui amola hame lalegagui, gobele salasu hamobe dunu amola gobele salasu

hame hamobe, ilima defele doaga:sa. Hou da moloidafa dunuma doaga:be da hou amo da wadela:i hamosu dunuma doaga:be, amo hame baligisa. Hou da dunu amo da sia: ilegebeba:le doaga:be, da hou amo sia: hame ilegesu dunuma doaga:be, hame baligisa. ³ Fa:no misunu hou da dunu huluanedafa ilima defele doaga:be. Amola amo hou da hou eno osobo bagadega diala defele, defea hame gala. Osobo bagade dunu da esalebeba:le, ilia asigi dawa:su da wadela:i hou amola doulasi hou amoga nabai gala. Amalalu, ilia da hedolowane bogosa. ⁴ Be nowa da osobo bagadega esalea, da dafawane hamoma:beyale dawa:su fonobahadi gala. Wa:me esalebe da laione wa:me bogoi ea hou baligisa. ⁵ Dafawane! Esalebe dunu da ilia fa:no da bogomu amo dawa:. Be bogoi dunu da dawa:mu hamedei. Ilia da noga:i bidi eno lamu hamedei. Eno dunu da ili dafawane gogolesa. ⁶ Ilia asigi hou, higasu hou amola ilia hanai hou da ili galu bogoi dagoi. Ilia da osobo bagade hamobe liligi amoga bu hamedafa gilisimu.

⁷ Defea! Hamoma! Dia ha:i manu hahawane moma! Dia waini hano hahawane moma! Gode da amo da defea dawa:sa. ⁸ Eso huluane fedege agoane, abula ahia:iai salima amola dia dialuma da:iya susuligi sogadigma! ⁹ Gode da dima udigili esalusu iabe, amo ganodini, di amola dia sasagesu uda ali hahawane esaloma! Hamedei eso huluane amoga, hahawane ba:mu. Bai dia esalusu amoga di da amo dabe fawane lamu.

¹⁰ Dia hawa: hamosea, gasa fili hamoma! Bai di bogoi sagebi doaga:sea, hawa: hamomu amola

asigiga dawa:mu amola bagade dawa:su hou huluane bu hamedafa ba:mu. Amola di da bogoi soge amogawi masunu.

¹¹ Na da eno liligi dawa:i. Osobo bagadega, hehenasu bagade dawa: dunu da eso huluane hame baligisa, amola beda: hamedei dunu da eso huluane gegesu ganodini hame hasala. Bagade dawa:su dunu da eso huluane ilia labe defele, muni hame laha. Bagade dawa:su dunu da eso huluane bagade gaguiwane hame ba:sa. Amola hawa: hamosu dawa: dunu da eso huluane ouligisu hou hamoma:ne hame heda:sa. Dunu huluane da se nabasu ba:sa. ¹² Dia bogomu eso dima manebe, amo di hame dawa:. Sio saniga sa:i agoai amola menabo segega dabe agoai, ninia wadela:i eso amoga ninia hame dawa:i, saniga sa:i dagoi ba:mu.

Bagade Dawa:su amola Gagaoui Hou

¹³ Na da eno liligi ba:i. Amo da ado digisu amo osobo bagade dunu da bagade dawa:su hou agoane ba:sa. ¹⁴ “Moilai fonobahadi dialebe ba:i. Amo ganodini, dunu bagahame fawane esalebe ba:i. Gasa bagade hina bagade dunu da amo moilai doagala:i. Ea dadi gagui da moilai sisiga:le, gagoi gadelale sa:imusa: momagei.

¹⁵ Hame gagui dunu afae da amogai esalu. E da bagade dawa:beba:le, amo moilai gaga:musa: dawa: defele galu. Be dunu afaega da amo ea hame dawa:digi.” ¹⁶ Na da eso huluane agoane sia:su. Bagade dawa:su hou da gasa baligisa. Be dunu huluane da hame gagui dunu da dawa:su gala amo hame dawa:sa. Amola ilia da hame

gogui dunu ea fada:i sia: hame naba. ¹⁷ Bagade dawa:su dunu ea asaboi sia: nabimu da defea. Be ouligisu dunu da gagaoui dunu ilia gilisili sia: fasu ganodini, amo ea wesu nabimu da defea hame. ¹⁸ Bagade dawa:su hou ea hamobe da gejesu liliyi ilia hamobe baligisa. Be wadela:i hamosu dunu afae da hou noga:iwane bagohame wadela:lesimusa: dawa:.

10

¹ Gagoba: bogoi da gabusiga: manoma ganagu ganodini sali, amo huluane gaha hamomusa: dawa:. Amola gagaoui hou fonobahadi da bagade dawa:su hou bagade amo wadela:lesimusa: dawa:.

² Bagade dawa:su dunu da hi hou hamosea, moloidafa hou hamosa. Amola gagaoui dunu da hi hou hamosea, wadela:i hou fawane hamosa. ³ Amomane, gagaoui dunu da degabo misi dunu logoa gousa:sea, ilia da ea gagaoui hou hedolo dawa:mu. E da hi hou hamobeba:le, dunu huluane ilima hi gagaoui hou olelesa.

⁴ Dia ouligisu dunu da dima ougi ba:sea, dia hawa: hamosu mae yolesima. Di da asbole esalea, dia bagade giadofai da gogolema:ne olofoi dagoi ba:mu.

⁵ Na da giadofai hou afae osobo bagadega dialebe ba:i. Amo giadofasu ouligisu dunu da hamosa. ⁶ Ilia da gagaoui dunu amo ouligisu hawa: hamoma:ne ilegesa. Amola bagade gagui dunu yolesisa. ⁷ Na da udigili hawa: hamosu dunu hosiga fila hedala:lebe ba:i. Amola hina

bagade ea fi dunu udigili hawa: hamosu dunu agoane emoga ahoanebe ba:i.

⁸ *Dia da uli dogonesisia, dina: amo ganodini sa:imu. Di da dobea fei gadelale dasea, sania da di gasomanu. ⁹ Di da igi gagoudasu sogebi hawa: hamosea, di da igiga se nabimu. Di da ifa oda hida:sea, di da amo hamonana, se nabimu. ¹⁰ Dia goaha:i da bahuai, amola di amo hame debesea, di da amoga hawa: bagade hamone helemu. Hidadea dia hawa: hamosu ilegemu da defea.

¹¹ Di da asigi dawa:suga sania ouligimu da defea. Be sania da hidadea di gasonasea, amo da dia ouligisu hou wadela:lesimu. ¹² Dunu eno da bagade dawa:su dunu ea sia:beba:le, ema nodosa. Be gagaoui dunu ea sia:i liligi da ea hou wadela:lesisa. ¹³ E da ea sia: udigili hamedei agoane musa. Be ea sia: dagosu da doulasi dunu ea sia: agoane ba:sa. ¹⁴ Gagaoui da gebewane mae yolesili sia: dahan. Dunu afae da fa:no hedolo mabe hou hamedafa dawa:. Amola ninia bogole fa:no hamomu, dunu huluane da adomu gogolei.

¹⁵ Di da bagade hawa: hamobeba:le, gufia:ne esalumu da defea hame. Gagaoui dunu amo da hi diasua buhagimu logo da hame dawa:, agoai dunu fawane da agoane hawa: hamosa.

¹⁶ Soge amo ea hina bagade da goi fawane, amola ea ouligisu dunu da daeya ganini hahabe lolo nabe fawane hamosa, amo soge da bidi hamosu ba:mu. ¹⁷ Be soge amogawi ea hina

* ^{10:8:} Gesami Hea:su 7:15; Malasu 26:27

bagade da hi asigi dawa:suga hawa: hamosa, amola ea ouligisu dunu da ilegesu defele ha:i na ha amola ilia hou ouligisa amola feloale hame hamosa, amo soge da hahawane bagade gala.

¹⁸ Dunu da hawa: hamomu higabeba:le, ea diasu figisu hame hahamosea, amo da dadadini, diasu amola da gelemu.

¹⁹ Di da lolo nasea, hahawane ba:mu, amola waini hano nasea, hahawane ba:mu. Be muni hame galea, ha:i manu amola waini hano lamu da hamedei ba:mu.

²⁰ Osobo bagade hina bagade amoma lalasogole mae sia:ma. Amola dia golabe sesei amo ganodini, bagade gagui dunu ilia houba:le amo mae lalasogole sia:ma. Bai sioga da amo sia: ilima mini asili, adosa:besa:le, mae sia:ma.

11

Bagade Dawa:su Dunu ea Hamobe Hou

¹ Dia muni amo ga fi ilia bidi lasu hou hamoma:ne ima. Eso enoga di da muni dabua eno ligi ba:mu. ² Dia muni dabua eno ligi ba:ma:ne, sogebei bagohame amoga bidi lasu hou hamoma. Bai di da dima se nabasu hou misunu hame dawa:.

³ Ifa da habodili muwane dasea, e da ea sa:i sogebei amogaiwane dialumu. Mu mobi da nabai galea, gibu da sa:imu. ⁴ Di da ouesaleawane, fo amola gibu ea hou defele fawane hawa: bugimusa: dawa:sea, di da hamedafa bugimu amola hamedafa gamimu.

⁵ Gode da liligi huluane hahamoi. Amola di da mano dudubu gaheabolo hahamobe abula agui

uda ea hagomo ganodini amo hame dawa:, amo defele di da Gode Ea hamobe hamedafa dawa:.
⁶ Di da hahabe ha:i manu bugima! Amola daeya amolawane bugima! Di da amo bugi da noga:le heda:mu o bugi amoga afae da noga:le heda:sa amola oda da wadela:mu amo di da hamedafa dawa:.

⁷ Wali esoha amo hahawane nodomu da defea. ⁸ Ode huluane dia esalebeba:le, nodoma. Habowali di da esalea, noga:le dawa:ma. Dia bogole dialumu eso da dia esalebe eso baligi ba:mu. Fa:no misunu hou amoma nodomu da hamedei.

Ayeligi ilima Fada:i Sia:

⁹ Ayeligi dilia! Dilia ayeligi eso amoga hahawane nodoma! Dilia da goi gogawane nodoma! Dilia hanaiga hamoma! Be dawa:ma! Dilia hamobe huluane amoga Gode da fo-fada:nanu, dabe imunu.

¹⁰ Dilia hou huluane ba:sea, mae da:i dioma amola se nabasea, mae dawa:ma! Dilia da eso bagahame fawane goi esalumu.

12

¹ Amaiba:le, dilia da goi gogawane, dili Hahamosu Dunu dawa:ma. Fa:no da:i dioi eso da dilima doaga:mu. Amo ganodini dilia da, “Na esalusu ganodini, na da hahawane hame gala,” amane sia:mu. ² Amo esoha eso amola oubi amola gasumuni ilia hadigi amo di da gasi hahamoi agoane ba:mu, amola eso huluane gibu mobi da dialumu.

³ Amasea, dia lobo (amo da di gaga:i dialu) da yagugumu amola dia emo waha gasa galebe,

da goayamu. Dia bese oda da duduga:iba:le, dia ha:i manu agimu gogolemu amola dia si da uliligiba:le, noga:le ba:mu gogolemu. ⁴ Dia ge da ga:i dagoiba:le, logoba:le ga: da hame nabimu. Di da gagoma goudasu ea ga: amola baidama dubi amo fonobahadi fawane nabimu. Be sio ea gesami hea:su amoga fawane da dia golabe didilisimu. ⁵ Di da gadodafa sogebi amoga masa:ne beda:mu, amola dia ahoabe da se nabasa:besa:le, beda:mu. Dia dialuma hinabo da gago aligimu. Di da gasa fili masunu gogolemu amola dia hanai dawa:su da asi dagoi ba:mu. Ninia da esalebe dagomusa: helefisu amoga ahoa, amola ninia bogosea, dunu da logoga heawini dinanebe ba:mu.

⁶ Silifa sia:ine da damui dagoi ba:mu. Gouliga hamoi gamali da hanega:ne sa:ili, goudamu. Hano nasu ulidou ea hano disu efe da damuni gala:mu amola hano disu ofodo da goudamu.

⁷ Ninia da:i da osobo guluga buhagimu. Amola ninia mifo amo Gode da ninma i, amo da Hima buhagimu.

⁸ Sia: Dabe Alofele Iasu Dunu da amane sia:i, “Hamedei! Hamedei! Huluuanedafa da hamedei!”

Sia: Dagosu

⁹ Be Sia: Dabe Alofele Iasu Dunu da dawa: bagade lai dagoiba:le, e da gebewane dunu oda ilima ea dawa: hou olelelalu. E da malasu dedei ilia bai hogolalu, ilia hou ba:le dawa:musa: adoba:i. ¹⁰ E da eno dunu dogo denesima:ne sia: hogoi helei. Be e da sia: moloidafa fawane dedei. ¹¹ Bagade dawa:su dunu ilia fada:i sia: da

Da:i Dione Dawa:i Olelesu 12:12 xxviii Da:i Dione Dawa:i Olelesu 12:14

galiamo debei amoga sibi ouligisu dunu da ilia sibi sesu, agoaiwane gala. Amola malasu gilisi da mae mugululi, gafesi noge:le dabagala:i defele agoane ba:mu. Gode da ninia Sibi Ouligisudafa afadafa fawane esala. Amola E da amo malasu ninima i dagoi.

¹² Nagofe! Liligi eno amo di noge:le dawa:digima:ne diala. Buga dedesu dagomu dibi da hamedafa. Amola di da baligili dawa: bagade lamusa: hamosea, hele bagade nabimu.

¹³ Wali, sia: huluane da sia:i dagoi. Be sia: dagomusa:, sia: afadafa fawane gala, amane. “Godeba:le beda:ma! Ea hamoma:ne sia:i nabawane hamoma! Bai amo hou hamoma:ne, Gode da dunu fi hahamoi dagoi. ¹⁴ Gode da ninia hamoi, noge:i o wadela:i, amo huluane amoma fofada:mu. Siga ba:i hou amola wamo hamoi hou, amo hulanema, E da fofada:mu.”

Sia: ama dagoi

**GODE EA SIA: IDA:IWANE GALA
The Holy Bible in the Bedamuni language of Papua
New Guinea
Buk Baibel long tok ples Bedamuni**

Copyright © 2000 Tom Hoey

Language: Bedamuni (Beami)

Translation by: Tom Hoey

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

28e512c8-4603-5063-83de-bc2fd6fa3b51